

БЕТЕЖКИ КЪМ ГЛАВА ПЪРВА

църкви. Ако сравним обаче тези мозайки с някои паметници от предиконоборската епоха, ще си дадем сметка, че и тук е налице черпене от ранновизантийската традиция, но от друга нейна тенденция, чийто образци майсторите от югозападната част на Балканския полуостров, ползващи като образци именно солунските паметници и (няког от тях) получили своята подготовка в Солун, да са били канени при изписването на паметници и в близките селища. Не бива да се отминне обаче и поразителната прилика на стенописите от двете костурски църкви с паметниците от източните провинции на империята, особено с ранните капдокийски пещерни църкви, чийто изкуство по-късно се разпростира по Егейските острови чак до Южна Италия. По-ясна и безспорна е връзката на изобразяването от първия слой на "Св. Врач" в Костур със солунските паметници. Влиянието на Солун в тази част на Балканския полуостров като важен промишлен и търговски център и като форпост на търговията не само с Италия, но и с цялото Средиземноморие е огромно. На прочутия тогава Солунски панаир на 26 октомври, по случай празника на патрона на града св. Димитър, всяка година са участвали и български търговци – "мизийски племена, населяващи пространството до самия Истр (Дунав) и пределите на Скития"⁸⁹, които са изучаващи средпу своите стоки мед, вино, ленени тъкани и други различни товари от Итока и Запада. Тогава са били разменяни и предмети на художествени занаяти, един от начините и до днес за взаимообмен на художествени ценности.

днес за взаимობен на художествени ценности.

- 1 Бенедиктов, Ив., Терасимов, Т. П. История на българското изкуство. С., 1973, 128-129; Маразков, Ив., Стожките от гръцката митология в толевската на древните траки. - В: Тракийски легенди. С., 1981, 151-167.
- 2 Мародинова, Н. Старобългарското изкуство. С., 1959, 15-33, и цит. лит.; История на българското изобразително изкуство. Т. I. С., 1976, 18-62, и цит. лит.; Бенедиков, Ив., Т. П. Ресимов, Цит. съч.
- 3 Миятев, Кр. Декоративната живопис на софийския некропол. С., 1925; Антонова, В. Две раннохристиянски църкви във вътрешното пространство на хан Омуртаз при гара Хан Крум. - Археология, 1968, № 4, 62-64, обр. 10-14; Очаров, Л., М. Бакинкова, Ранновизантийски паметници в България. IV-VII век. С., 1978; Фола, М. Chitchev et al. The Thracian Tomb near the Village of Sveshtari. Sofia, 1987.
- 4 Мародинова, Н. Лит. съч., 5-14; Маразлинов, В. Културата и изкуството по времето на Првата българска държава. - В: История на българското изобразително изкуство. Т. I. С., 1976, с. 63 сл.; Бакиннов, Б. Лит. съч., 66-67, 84-86; Бакиннов, Ст. Цит. съч., 92-96, 208-214. С., 1979.
- 5 Чатзидакис, М., А. Грабар. Op. cit., 22-24, pl. 14; Dejerphaniou, G. Les églises rupestres de Cappadoce. T. 1-5. Paris, 1925-1942; Restle, M. Die byzantinischen Wandmalerei in Kleinasien. 1-3. Recklinghausen, 1967; Thierly, N. et M. I. Nouvelles églises rupestres de Cappadoce. Région de Hasan Dagli. Paris, 1964; X^e et XIe siècles. London (Variorum), 1977; Jazayr, B. Lit. съч., 58-60, табл. 72-73, 82-89, 129-132, 188.
- 13 Чатзидакис, М., А. Грабар. Op. cit., p. 23; Jazayr, A. Religionen und Kunst des Byzantinischen Reiches in Epochen der Makedonerkunst. T. I. C., 1982, 90-111.
- 14 Мародинова, В. Лит. съч., 35, 141-142; Бакиннов, Ст. Цит. съч., 167-168.
- 15 Мародинова, Н. Старобългарското изкуство. 203-221; Марадинова, В. Лит. съч., 84-100; St. Certains problèmes de l'archéologie et de l'art du Moyen Age en Bulgarie. - In: Actes du Deuxième Congrès International des Etudes du Sud-Est Européen. T. I. Athènes (1970), 1972, p. 33.